

UČILNE ZIDANE NEKOČ IN DANES V TABORU

TEMELJI »UČILN« ZIDANIH

Tabor se je prvotno imenoval **Sv. Jurij pri Ojstrici**, kasneje pa je dobil ime **Sv. Jurij pod Taborom**, poimenovan po cerkvi **Sv. Jurija**, obdane s tabornim obzidjem.

Cerkev **Sv. Jurija** je prepoznavna po krstilnici, za katero je načrt naredil veliki slovenski arhitekt **Jožef Plečnik**, prijatelj duhovnika, univerzitetnega profesorja, akademika dr. Franca Ksaverja Lukmana, domačina iz Lok (1880 – 1958), ki je za časa svojega bitja in žitja obiskoval ljudsko šolo v Sv. Juriju¹.

Sv. Jurij on Taboru, po domače tudi Šentjur, kot mu še danes rečejo, je bil preimenovan v Tabor po drugi svetovni vojni..

Tudi šola se je prvotno imenovala Ljudska šola v Sv. Juriju pri Ojstrici oziroma Sv. Jurij pod Taborom, zatem pa Osnovna šola v Taboru, danes pa nosi ime Podružnična šola Tabor.

Da se je v Sv. Juriju poučevalo že **leta 1830** je razvidno iz zapisov shranjenih v šolskem muzeju. Vsekakor lahko to leto štejemo za začetek neobveznega šolanja učencev v Taboru. Takratna šola je bila cerkvena neobvezna zasebna šola. V začetku je bila občasna **nedeljska šole**, pozneje pa je postala **vsakodnevna**.

Do sprejetja zakona o osemletnem obveznem šolanju je bila šola pod nadzorstvom lavantinske škofije. Do tega leta je bil pouk poldneven za otroke od 6. do 12. leta starosti; prostovoljno pa so lahko hodili ob nedeljah v nedeljsko šolo.

V **enorazredni** trivialki so otroke od leta **1830** občasno poučevali duhovniki ob nedeljah in praznikih v **učni sobi**:

- gostilne pri Borštarnarju,
- pozneje pa v kaplaniji kot zasebni župnijski šoli.

Leta **1845** so odprli **»vsakdanjo enorazredno šolo«**, v kateri je vsak dan poučeval šolani mežnar – učitelj.

Vsakdanjo šolo je obiskovalo **45** otrok ter 25 ponavljalcev, nedeljsko šolo pa **82** otrok; skupaj **152 otrok**. Šolani mežnar – je poučeval od leta **1845** do **leta 1871**, ko se je zasebna šola spremenila v **javno šolo**.

Ker se je število otrok večalo, so župljani Sv. Jurija leta 1851 kupili kmečko hišo in jo preuredili v šolo z eno učno sobo in stanovanje za učitelja. Potreba po dograditvi šole je rastla z večanjem števila prebivalstva in otrok.

Šola do leta 1971

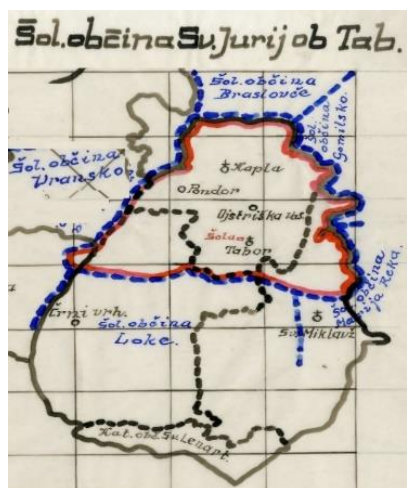
Danes trgovina

AVSTRO-OGRSKA MONARHIJA (1869–1918)

Po sprejetju zakona o **osemletni** šolski obveznosti z dne 8. februarja **leta 1869** je bila **ustanovljena ljudska šola**.

Od enorazrednice trivialke do štirirazrednice²

Enorazredna	leto 1871	Zasebna šola z dvema učnima sobama v šolskem poslopju iz let 1851 postane ljudska šola.
	leto 1875	Učence razdelijo v dve skupini. Starejši učenci obiskujejo pouk od 9. do 12. ure , mlajša skupina pa od 12. do 15.30.
Dvorazredna	leto 1880	Začasno so najeli eno učno sobo in učiteljsko stanovanje v Ojstrški vasi (pri posestniku Valentinu Južni); tega leta je bila ustanovljena tudi šolska knjižnica.
	leto 1882	Šolsko zgradbo so razširili in nadzidali , šola je dobila drugo učno sobo in stanovanje. V šolskem letu 1883/84 je šola obiskovalo že 200 otrok .
	leto 1896	Šola ima vpisanih že 220 otrok ; v 1. razredu 119 otrok in v drugem razredu 101 otrok.
Trirazredna	leto 1900	Na zahodni strani zgradbe so dozidali prizidek še za dve učni sobi . V šoli je bila tudi občinska pisarna (do leta 1932).
Štirirazredna	leto 1901	Od tega leta dalje ima šola 4 učne sobe , kabinet za učila ter stanovanji za nadučitelja (zgoraj) in učitelja (spodaj).

V takratni šolski okoliš (do leta 1891) Sv. Jurija so bila vključena naselja z zaselki: Sv. Jurij, Ojstrška vas, Kapla, Pondor, Črni Vrh (Dol, Lepa Trata in Podlog), Sv. Miklavž, Loke (Ojstrica, del Črnega Vrha in Sv. Miklavža) ter Sv. Lenart.

V šolskem letu 1892/93 je obiskovalo dvorazredno šole v Taboru **199** učencev. Od teh je bilo v eni učilnici združenih 47 učencev 1. oddelka in 56. učencev 2. oddelka. V drugi učilnici pa je bilo 49 učencev 3. oddelka in 51 učencev 4. oddelka³.

5. 11. 1891 je bila ustanovljena v pristavi Ojstrica **ekskurendna** (mala šola) za učence Lok, dela Črnega Vrha in dela Šmiklavža. Učence so poučevali učitelji iz Sv. Jurija samo nekajkrat tedensko. Leta **1892** pa je bila mala šola preoblikovana v **ekspozituro** (podružnico), ki je spadala pod šolo Tabor.

MED 1. SVETOVNO VOJNO 1914–1918

Krajani niso preveč občutili vojne, ker je kraj oddaljen od prometnih središč in je bila šola odprta ves čas vojne z občasnim motnjami. Pouk je bil le delno oviran zaradi vpoklica učitelja v vojaško službo.

ZAČETEK JUGOSLOVANSTVA 1918–1945

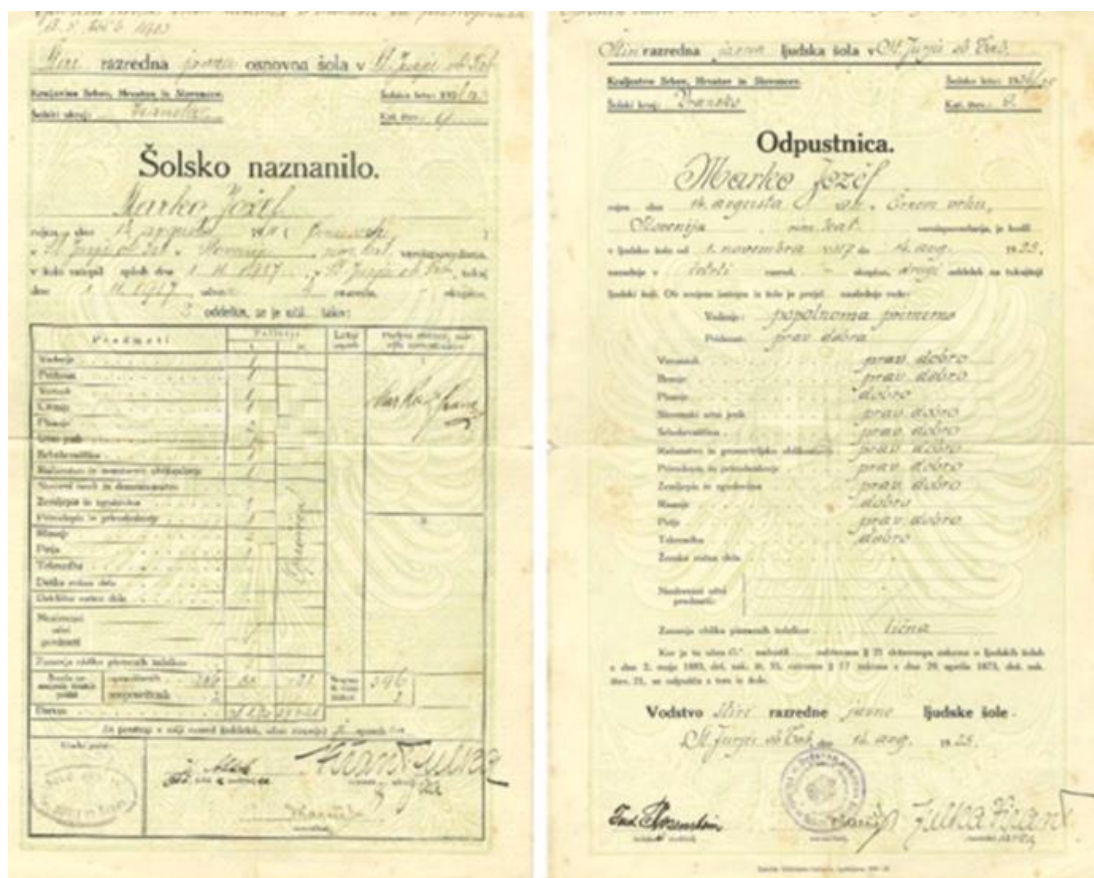
Organiziranost osnovnega šolstva v Sv. Juriju ob Taboru za časa **Kraljevine SHS**, pozneje **Kraljevine Jugoslavije**, je bila podobna kot za časa Avstro-Ogrske. Začasno se je uporabljala le dopolnjena zakonodaja o narodnih šolah Kraljevine Srbije iz leta **1904**.

V kroniki je navedeno, da je bila **leta 1922** odprta **vzporednica k 2. razredu** (danes b oddelk). V Zapisniku učiteljske konference šole Sv. Jurija z dne 16. 6. 1926 je tudi navedeno, da je v šolskem letu **1925/26** obiskovalo **petrazredno** šolo **152** učencev:

- **24** učencev 1. razreda v prvem oddelku,
- **34** učencev 2 in 3. razreda v drugem kombiniranem oddelku,
- **25** učencev 4. razreda v tretjem oddelku,
- **35** učencev 5. razreda v četrtem oddelku,
- **34** učencev 6., 7. in 8. razreda v petem kombiniranem oddelku.

Vsak učitelj je učil v svojem oddelku. Ker je imela šola samo štiri učilnic je pouk potekal dopoldne in popoldne. V listinah je tudi navedeno, da se je leta **1932** iz šole izselila občinska pisarna.

Iz ohranjenih šolskih listin učenca iz Črnega Vrha, točneje iz Podloga (k Črnemu Vrhu spadajo: Dol, Lepa trata in Podlog), je razvidno, da je 6-letni kratkohlačnik 1. novembra 1917 prestopil šolski prag takratne **štirirazredne** javne ljudske šole v Sv. Juriju ob Taboru in si v šolskem letu 1924/25 »prislužil« zaključno šolsko listino.

Uradni pečat:

Šolsko naznanilo o končanem 8-letnem šolanju v šoli Tabor in odpustnica iz šole iz leta 1925.

Pečata, ki ju je šola uporabljala.

Zanimivo je, da so predmeti:

- v Šolskem naznanilu z dne 27. 6. 1925 ocenjeni od 1 (odlično) do 5 (nezadostno) kot za časa Avstro-Ogrske,
- v Odpustnici iz šole z dne 14. 8. 1925 ocenjeni od 5 (odlično) do 1 (nezadostno) po takratni jugoslovanski zakonodaji. Obe listini pa je podpisala ista učiteljica.

Očitno je bila tega leta prelomnica pri uporabi šolske zakonodaje.

Decembra leta **1929** je bil sprejet Zakon o narodnih šolah⁴, ki je predpisal splošno in obvezno **8-letno** šolanje do dopolnjenega **14. leta** starosti otrok, kar pa za Slovenijo kakor tudi za osnovno šolo v Sv. Juriju ni bila nikakršna novost.

Leta **1938** postane ljudska osnovna šola v Sv. Juriju ob Taboru **šestrazredna**. To je pomenilo, da je pouk potekal v šestih učilnicah dopoldne ali popoldne. Učenci od 1. do 4. razreda so bili razporejeni vsak v svojo učilnico, učenci 5. in 6. razreda so obiskovali pouk v eni učilnici, učenci 7. in 8. razreda pa v drugi (kombinirani pouk).

Iz Statistike narodnih šol je razvidno, da je bilo v **šestrazredno** šolo v Taboru v šolskem letu **1940/41** vpisanih **217 učencev** (102 dečka in 115 deklic), in sicer:

- 137 učencev v **štirih** oddelkih **nižje osnovne šole** in
- 80 učencev v **dveh** oddelkih **višje osnovne šole**.

V šoli je poučevalo **6 učiteljev** (2 moška in 4 ženske), vsak v svojem oddelku.

DRUGA SVETOVNA VOJNA (6. april 1941–9. maj 1945)

Spomladi leta 1941 je Jugoslavija pod pritiskom Nemčije podpisala trojni pakt. Po vojaškem udaru in odstranitvi kraljevega namestništva, je hitlerjanska Nemčija napadla 6. aprila 1941 Jugoslavijo. Napad je bil imenovan »**Operacija Strafgericht**« (kazen). [Pirjevec, Jože. 2011. *Tito in tovariši*. Ljubljana: Cankarjeva založba.]

S 1. aprilom prekinjen pouk se je nadaljeval, bolje rečeno pričel, v nemški šoli (Volksschulle) 18. maja, takoj ko je šolo prevzela okupatorska oblast in namestila nemško govoreče učitelje, pretežno iz Avstrije.

Tako se v »učilnah zidanih« v Taboru ni več pisala in govorila slovenska beseda vse do konca vojne. V času okupacije je pouk potekal izključno s pomočjo učbenikov v nemškem jeziku. Okupator jih je namensko pripravil za potujčevanje Slovencev na Štajerskem.

Večino slovenskih učiteljev in njihovih družin so odpeljali v zapor na Vransko. Pozneje so bili nekateri izpuščeni, drugi pa izseljeni; med njimi ravnatelj Aleksander Sfiligoj z družino v Bosno, S. Jančigaj v Srbijo, drugi pa tudi v Nezavisno državo Hrvaško (NDH).

Nemško učiteljstvo je bilo otrokom nenaklonjeno in je z njimi postopalo zelo surovo.

Ko je VI. partizanska brigada, 22. maja 1944, zavzela v Sv. Juriju nemške postojanke, so šolsko poslopje iz leta 1851 **delno požgali**. Enako usodo je doživel **Sokolski dom**, ki ga je **2. 6. 1939** postavila šentjurska sokolska četa.

OBDOBJE SOCIALIZMA (1945–1991)

Takoj po osvoboditvi so v Sv. Juriju bivajoči učitelji organizirali pouk, ki je do konca **junija 1945** potekal zaradi požgane šole, v **začasnih** učilnicah, in sicer v zasebni hiši in dveh prodtorih v **stari občinski stavbi**. V šolskem letu **1945/46** se je pouk za **165 vpisanih** učencev nadaljeval dopoldne in popoldne še vedno v začasnih učilnicah.

PRVA POVOJNA REFORMA – 7-letna šola

Nova oblast je namestila manjkajoče učitelje po svoji meri. Verouk, ki je bil obvezen učni predmet, je postal prostovoljni izbirni predmet.

Iz **zapisa** takratnega šolskega upravitelja **Aleksandra Sfiligoja** je razbrati (šolsko leto 1945/46, 1946/47 in 1947/48), da se je takoj po vojni pričelo z odstranjevanjem **ruševin** in **obnovo** šole ter sokolskega doma, ki so ga poimenovali **Dom ljudske prosvete**. Šolski prostori, stanovanji in pisarna Krajevnega ljudskega odbora Tabor (KLO Tabor) so bili obnovljeni koncem leta 1947.

S sprejetjem temeljnega **jugoslovanskega zakona (1946)** je bil tako narejen korak nazaj. Zaradi pomanjkanja šolskega kadra in porušenih šol so **ukinili 8-letno** in uvedli **7-letno obvezno šolanje**, kar pa za šolo v Taboru ni bil organizacijski problem. Tega leta je bilo v 6-oddelčno nižjeorganizirano šolo v Taboru vpisanih **208 učencev**.

V vsakem oddelku je poučeval po en učitelj. Pouk je potekal dopoldne in popoldne v dveh obnovljenih in dveh začasnih učilnicah.

V šolskem letu **1946/47** je bil v osnovni šoli v Taboru zaradi 7-letne šolske obveznosti **ukinjen** en oddelek in šola je ponovno postala **5-oddelčna** nižeorganizirana šola z dnem, ko je bil uveljavljen Odlok Ministrstva za prosveto v Ljubljani (št. 4763/1, dne 28. 2. 1947). V letu 1947 je pouk že potekal v štirih obnovljenih učilnicah. Na novozgrajenem telovadišču ob Sokolskem domu pa se je izvajala »fizkultura«.

Statistični podatki iz šolskega leta **1948/49** kažejo, da je 5-oddelčno šolo s 7-letno šolsko obveznostjo obiskovalo **182 učencev**, in sicer **146** učencev od 1. do 4. razreda, v štirih oddelkih, **36** učencev višjih razredov, v kombiniranem petem oddelku, ki jih je poučeval en učitelj.

Podatki nedvomno potrjujejo, da je bilo v tistem času precej ponavljalcev, ki so zaključili 8-letno šolanje že v nižjih razredih.

V šolski kroniki je zapisano, da se je leta 1949 začelo prvič s »smolarjenjem«. Učenci so pod vodstvom logarja »nabirali« smolo tako, da so v skoraj tisoč borovih dreves vrezali zarezo, iz katere je tekla smola v zato pripravljene posodice.

DRUGA POVOJNA REFORMA – ponovno 8-letna šola

Preden se je »zavrtela« ena generacija učencev, že so bila sprejeta **Splošna navodila o šolanju**, po katerih se je v šolskem letu **1951/52** ponovno vrnilo **8-letno** obvezno šolanje za učence **od 7. do 15. leta** starosti. Sprememba pa je bila potrjena šele oktobra 1953 z Odlokom o obveznem osemletnem šolanju.

V tem šolskem letu se je pouk pričel v **štirih oddelkih** zaradi ukinitve petega oddelka. Učence od 5. do 8. razreda so prešolali v nižjo gimnazijo na Vrnsko in jih namestili v »internat« (Podgrad). Ta ponesrečen »poskus« pa je trajal samo tri mesece, ker ni bilo učencem zagotovljeno brezplačno oziroma znižano bivanje v internatu.

Zato je **16. novembra 1951** OLO Celje-okolica sprejel odlok (št. 51-51), s katerim:

- so ponovno vrnilo kombinirani 5-oddelek šoli v Taboru
- se je 22 učencev vrnilo z Vrnskega nazaj v šolo v Taboru.

Tako je šola v Taboru ponovno nadaljevala s poukom v 5-oddelčni šoli, ki jo je obiskovalo **159** učencev od 1. do 4. razreda. V **petem** kombiniranem oddelku se je pouk nadaljeval po »skrčenem« programu.

Nekaj učencev pa je kljub temu nadaljevalo šolanje v **4-letni nižji gimnaziji** na Vrnskem, kamor so se dnevno vozili z rednim avtobusom ali s kolesom. Tako sta postali moji sošolki Julčka iz Tabora in Ivanka iz Pondorja, Janko iz Šmiklavža pa je vsak dan prekolesaril 25 kilometrov v šolo in domov, večinoma po takratnih makadamskih cestah.

Ker sem takrat stanoval ob šoli, sem mu pravzaprav zavidal vsakodnevno kolesarjenje v lepem sočnem vremenu. Ob deževju in sneženju pa sem občudoval njegovo vsakodnevno prisotnost pri pouku. Še danes se ob priložnostnem srečanju (sedaj živi v Rogaški Slatini) večkrat spominjava takratnega časa in dogodivščin.

Prednost **nižje gimnazije** je bila v tem, da:

- so bili učenci **istega** razreda v **istem** oddelku,
- je prevladoval **predmetni pouk**,
- so učili učitelji **vsak svoj predmet**.

Urejenost oziroma neurejenost šolstva v občini Žalec so pričeli reševati na zborovanju **šolskih upraviteljev**, ki je potekalo v Žalcu 12. maja 1953. Tam so med ostalim sklenili, da se v **5-oddelčni** šoli v Taboru potopoma uvede 8-letka, ki jo bodo obiskovali tudi učenci iz Lok in Gomilskega, in sicer⁵:

- s šolskim letom 1953/54 je bil uveden šesti kombinirani oddelek, za učence 6. razreda,
- v naslednjem šolskem letu 1954/55 so ga obiskovali učenci **6. in 7.** razreda in
- v šolskim letom 1955/56 pa učenci **6., 7. in 8.** razreda.

V ta namen je leta 1953 lokalna skupnost Tabor dodelila 5.000 m² zemljišča za »telovadišče« in bodočo novo šolo in pri Domu prosvete. Spomladi so ustanovili Telovadno društvo Partizan (TVD Partizan) s sedežem v Domu prosvete.

Tako je v **samostojni osnovni šoli v Taboru**, ki je še bila nižeorganizirana 6-oddelčna šola z 8-letno šolsko obveznostjo, v šolskem letu **1955/56** naraslo število učencev na **170**. Od 1. do 5. razreda je bilo vključenih **136 učencev**, v kombinirani 6. oddelek pa:

- 21 učencev 6. razreda,
- 9 učencev 7. razreda in
- 4 učenci 8. razreda.

TRETJA POVOJNA REFORMA – osemletka

Še preden se je novo stanje »prijelo«, že je bilo na obzorju novo priporočilo šolam. Ob koncu šolskega leta **1956/57**, točneje **2. juliju 1957**, je Svet za šolstvo Slovenije izdal priporočilo o spremembi osnovnega šolstva. To je za celotno Slovenijo pomenilo postopno **ustanavljanje** osemletk oziroma osnovnih šol, organiziranih od 1. do 8. razreda, **zaton** štiriletnih osnovnih šol in štiriletnih nižjih gimnazij ter **ukinitev** štiriletnih osnovnih šol in štiriletnih višjih osnovnih šol.

Tudi šola v Taboru se je preoblikovala v osemletko oziroma osnovno šolo od 1. do 8. razreda s tem, a so učenci od 1. do 5. razreda obiskovali pouk v »čistih« oddelkih. Pouk v višjih razredih pa se je še vedno nadaljeval, kot pred tem, v **kombiniranem 6. oddelku** po skupinah učencev 6., 7. in 8. razreda.

PODRUŽNIČNA ŠOLA TABOR (POŠ TABOR) – od 1. 1. 1967 dalje

Vsaka nadaljevanka ima vedno svoj začetek in konec; včasih pa tudi novo epizodo. Tako je realnost takratnega časa zahtevala »davek« v občini Tabor, kot so ga »plačali« tudi drugi kraji z manjšim številom šoloobveznih otrok.

Zaradi zmanjševanja števila otrok, nenehnega slabšanja razmer v 100-letni šoli, uvajanje sodobnejših oblik in metod poučevanja, je bila sprejeta odločitev in Tabor je s **1. januarjem 1967**, po **122 letih**, izgubil samostojno in popolno 8-letko. Postala je Podružnična šola Tabor (**POŠ Tabor**), priključena osnovni šoli na Vranskem. Pouk je obiskovalo samo še **67 učencev** od 1. do 5. razreda v POŠ Tabor, učenci od 6. do 8. razreda pa so se vozili s **šolskim avtobusom** na Vransko.

V šolskem letu **1970/71** je bil uveden petdnevni delovni dan v Sloveniji in od takrat dalje so postale **sobote pouka prosti dnevi**, kar je bilo veliko olajšanje za učence vozače, predvsem z Lok.

Izpod Krvavice je zapihal nov veter, ki je smelo in korenito obrnil »popisan list« z vsemi mogočimi spremembami in odprl leta **1972** novo stran lista za šolstvo v Taboru; stekle so aktivnosti za **izgradnjo nove šole v Taboru**. Z **31. avgustom 1972** je bila dokončno ukinjena šola v **Lokah**, bolje rečeno zadnji dislocirani oddelek. Zato je 20 učencev 1. in 2. razreda v šolskem letu **1972/73** dobilo novo domovanje v Podružnični šoli Tabor. V tem šolskem letu se je za **138 učencev** od **1. do 5. razreda** pričel dvoizmenski pouk v štirih učilnicah **novozgrajene šole**⁶.

V **šolskem letu 1987/88** je obiskovalo šolo samo še **50 učencev**. Pouk je ponovno potekal v kombiniranih oddelkih vse do šolskega leta **1991/92**.

Po vojni obnovljen dom

Sokolski dom, obnovljen po vojni, se je trikrat preimenoval, najprej v Dom ljudske prosvete, leta 1953 v Dom Partizan; leta 1991 je bil razširjen v večnamensko dvorano in se danes imenuje **Dom krajanov**

Današnji izgled doma

V **Novicah izpod Krvavice** (št. 4/XIV, april 2014) je zapisano, da so zaradi športnih, kulturnih in drugih dejavnosti **povečali in razširili** Dom krajanov. **8. 9. 1991** je bil predan ključ v večnamensko uporabo vrtcu, šoli in krajanom.

ZAČETKI 9-letnega ŠOLANJA (od 1999 dalje)

V šolskem letu 1999/2000 se je pričelo postopno obdobje uvajanja programa **9-letne osnovne šole**, ki se je zaključilo s šolskim letom **2008/2009**. Šolo so pričeli obiskovati otroci s šestim letom starosti.

Z odredbo⁷ je bila uvedena tudi:

- I. triada od 1. do 3. razreda,
- II. triada od 4. do 6. razreda,
- III. triada od 7. do 9. razreda.

Leta 2000 sta Občinski svet občine Tabor (izredna seja, dne 17. 4. 2000) in Občinski svet občine Vransko (16. redna seja, dne 29. 3. 2000) sprejela odlok⁸, na osnovi katerega je bila 25. maja 2000 ustanovljena:

OSNOVNA ŠOLA VRANSKO–TABOR v sestavo katere sodijo:

- **matična** šola na Vranskem,
- **podružnična** osnovne šole v Taboru,
- **enoti vrtca** na Vranskem in v Taboru.

V članku z naslovom »**Proračunska torta 2004**«, objavljen v **Novicah izpod Krvavice** (št. 2/II, februar 2004), pa je navedeno, da je: »letošnji proračun precej specifičen, ker bo največji kos namenjen pričetku gradnje prizidka k osnovni šoli z vrtcem«. Uresničitev zapisanega se je udejanjilo leta **2005**, ko je bil zgrajen **prizidek šole s 6 učilnicami** za učence od **1. do 6. razreda**. Preuredili so učilnice šole v igralnice in druge prostore za potrebe vrtca ter zgradili **vezni trakt** za dostop učencev v večnamensko dvorano.

Novih učilnic so se razveselili tako učenci od 1. do 4. razreda, še posebej pa učenci 5. in 6. razreda, ker se niso več vozili v šolo na Vransko. S tem sta bili **I. in II. triada** pod »streho«.

Željo po samostojni 9-letni osnovni šoli je lokalna skupnost vnesla v **Načrt razvojnih programov za leto 2008**⁹ in pozneje v proračun občine. V ta namen so zagotovili določen delež sredstev za preureditev Doma krajanov.

POPOLNA DEVETLETNA ŠOLA

Kot lahko razberemo v članku »**POŠ Tabor - kmalu devetletka?**«, objavljen v **Novicah izpod Krvavice** (št. 4/VI, april 2008), je Občina Tabor leta 2008 na osnovi opravljene analize načrtovala **popolno 9-letko** na osnovi porasta števila učencev zaradi pričakovane poselitve in vrnitve učencev 7., 8. in 9. razreda iz matične šole Vransko.

Iz analize je razvidno, da bi z vrnitvijo 67 učencev iz šole Vransko obiskovalo POŠ Tabor najmanj 128 učencev, razporejenih od 1. do 9. razreda. Ostalo je odprto vprašanje, kako zagotoviti prostore za **III. triado**.

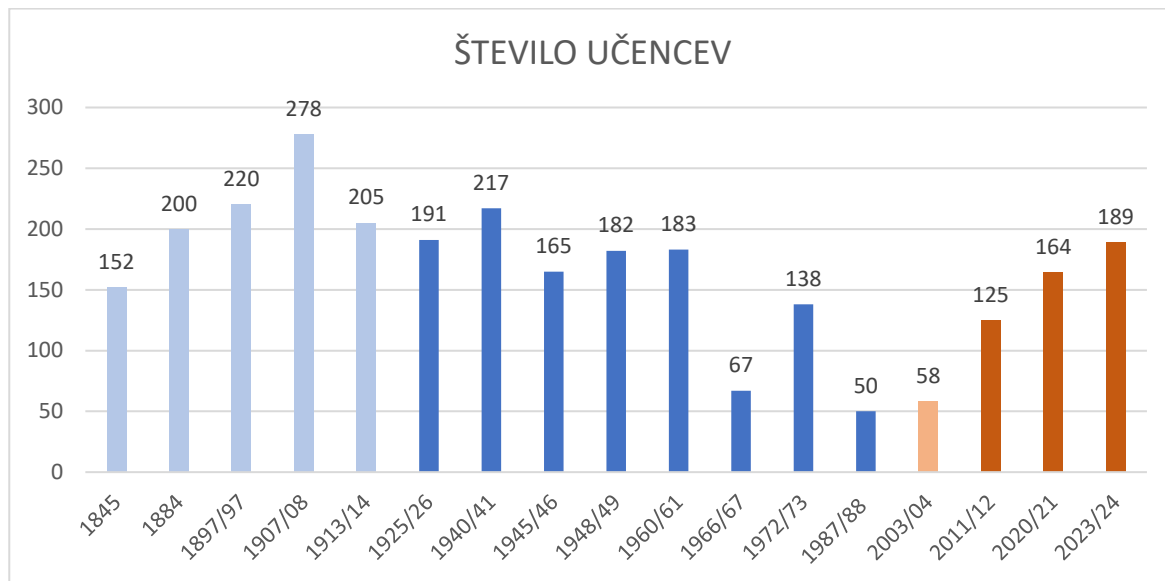
Vloga za **dograditev popolne 9-letke**, naslovljena leta 2008 na javni razpis pristojnega ministrstva za šolstvo, je naletela na slab odziv zaradi pomanjkanja investicijskih sredstev na vseh »frontah«.

V članku »**Popolna devetletka v Taboru postaja realnost**« (**Novice izpod Krvavice**, št.3/VIII, marec 2010) je zapisano, da »občina vstopa v tretje leto resnih in drznih razmišljanj o popolni devetletki v Taboru.« Zato so za izgradnjo prizidka sprejeli **javno-zasebno partnersko obliko financiranja**; nekaj nemogočega za tisti čas.

In že leta **2011** je bil zgrajen prizidek za **III. triado**. Tokrat v veselje učencev **7, 8. in 9. razreda**, ki so se po zimskih počitnicah v šolskem letu **2011/12** rešili vsakodnevnih voženj in postali prva generacija šolajočih »devetletkajev« v novih svetlih in modernih učilnicah v Taboru.

S tem je tudi po **45 letih** podružnica postala **popolna 9-letna osnovna šola**, ki pod eno streho izvaja osnovnošolsko izobraževalno dejavnost od 1. do 9. razreda; a še vedno v sestavi osnovne šole na Vranskem.

GIBANJE ŠTEVILA UČENCEV ZA OBDOBJE 180 LET

Iz grafa je razvidno nihanje števila učencev v 178-letnem obstoju šole.

V obdobju Avstro-Ogrske je število učencev doseglo najvišje število, 278 učencev.

V obdobju jugoslovanstva je šola zgubila samostojnost in postala podružnična šola. Najnižje število je bilo v šolskem letu 1987/88, 50 učencev od 1. do 4. razreda.

V šolskem letu 2011/12 postane ponovno popolna devetletna šola z 9 oddelki, ki jih obiskuje 125 učencev.

V šolskem letu 2023/24 je bilo na dan 15. 9. 2023¹¹ vpisanih v šolo 189 učencev v 9 oddelkov. Od tega:

- 66 učencev v 3 oddelke I. triade, od 1. do 3. razreda,
- 65 učencev v 3 oddelke II. triade, od 4. do 6. razreda,
- 58 učencev v 3 oddelke III. triade, od 7. do 9. razreda¹⁰.

Poleg rednih oddelkov je v šoli je za učence organiziran **en** oddelek jutranjega varstva (**JUV**) in **dva** oddelka podaljšanega bivanja (**OPB**).

S sprejetjem Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o osnovni šoli - **ZOsn-K** (Ur. l. RS, št. 16/2024), se ukinja **jutranje varstvo** in **podaljšano bivanje** in uvaja novo vsebinsko področje v razširjenem programu (**RAP**), ki vključuje naslednja področja:

- gibanje in zdravje za dobro telesno in duševno počutje,
- kulturna in državljanska vzgoja ter
- učenje učenja.

Bo to nov po/ne/srečen poskus?

Šolska knjižnica in učbeniški sklad

Iz zapisov v kroniki je razvidno, da naj bi bila leta **1882** ustanovljena šolska knjižnica. V poročilu za šolsko leto 1925/26 pa je navedeno, da je bilo v knjižnici 428 knjig za učitelje in 159 za šolarje.

Med 2. svetovno vojno je knjižnico, ki je štela okoli 1600 knjig, okupator popolnoma uničil. Kljub temu je bilo leta 1945 v knjižnici že 70 knjig. V šolskem letu 1948/49 pa je število knjig naraslo na 164.

Danes so učencem prosto dostopne knjige in je omogočeno branje v čitalniškem kotičku knjižnice.

Šolska svetovalna služba

Pomoč učencem pa tudi staršem nudi mobilna svetovalna služba, kar pomeni, da svetovalni delavki prihajata iz šole Vransko izmenoma tedensko ob določenih dnevih.

Šolska prehrana

Današnja šolska kuhinja z jedilnico pa poslujeta kot »obrat družbene prehrane«, kjer pripravljajo dnevno za učence in otroke v vrtcu zajtrke, malice in kosila ter različne dietne obroke.

Vrtec v sestavi šole

Pomembno je tudi omeniti, da se **20. maj 1981** lahko šteje kot »rojstni dan« **vrta** v Taboru in skoraj **43 let** obstoja. Tistega dne so namreč otroci prvič prestopili prag dograjenega prizidka k šoli.

Takratna enota vrta je bila organizacijski del **Vzgojno varstvenega zavoda Žalec**. Od **25. maja 2000** dalje pa je enota vrta Tabor v **sestavi** OŠ Vransko-Tabor.

Leta 2005 so štiri učilnice in prizidek vrta rekonstruirali v igralnice in druge prostore za potrebe vrta.

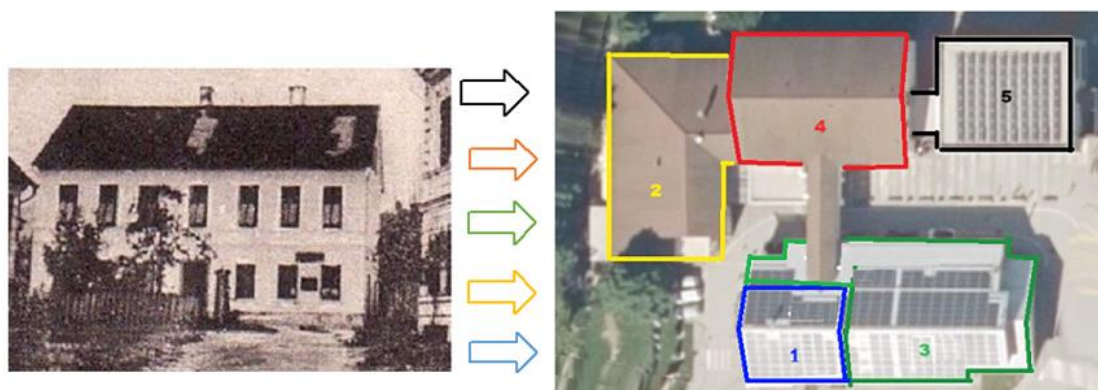
Na dan **3.4. 2024** je bilo v vrtec vpisanih **141 otrok¹⁰**, in sicer:

- 56 otrok v 2 oddelke 1. starostnega obdobja,
- 85 otrok v 3 oddelke 2. starostnega obdobja.

Na koncu »sprehoda« po taborski občini se zahvaljujem dolgoletnemu vodji šole, gospodu **Branku Šketi**, dobitnik priznanja župana občine Tabor za požrtvovalno delo pri razvoju šolstva, ki mi je pred upokojitvijo dal na razpolago kopije šolskih kronik in druga gradiva.

UČILNE ZIDANE NEKOČ IN DANES

Časovni trak gradenj, dograditev in adaptacij šole

Objekt 1 – Leta **1938** zgrajen Sokolski dom, danes Dom krajanov.

Objekt 2 – Leta **1972** s samoprispevkom zgrajena **nova šola** s 4 učilnicami za učence od 1. do 5. razreda. Leta **1981** je bil ob novi šoli dograjen **prizidek** enote **vrta**.

Objekt 3 – Leta **1991** je bil Dom krajanov razširjen in moderniziran za več namensko uporabo. Leta **2008** adaptiran Dom kulture z ureditvijo garderob, tušev in shrambe za orodja, vgraditev oken, prenova osvetlitve, ozvočenja, klimatizacije ter prenovo odra.

Objekt 4 – Leta **2005** **zgrajen** prizidek šole s 6 učilnicami za učence od 1. do 6. razreda in vezni trakt. Istega leta je bila rekonstruirana prva šolska zgradba za potrebe vrta.

Objekt 5 – Leta **2011** z javno-zasebnim partnerstvom zgrajen prizidek šole za **III. triado**, povezan s šolo. Iz zapisov je možno ugotoviti, da je bil šolski vrt v času Avstro-Ogrske in Jugoslavije sestavni del šolskega prostora.

Poleg ohranjenih šolskih listin učenca iz šentjurske šole me spomini na Tabor, pravzaprav Črni vrh, vežejo tudi spomini na očeta, ki je na domačiji, imenovani pri Žilnikovih v Podlogu, ugledal luč sveta, preživel svoje otroštvo, obiskoval in zaključil šentjursko ljudsko šolo in se od tam podal v uk na Vransko k svojemu bratu, kjer je tudi zaključil šolanje v takratni obrtni šoli na Vranskem.

Viri:

- ¹ **Sakralna dediščina v Občin Tabor** - <https://www.ojstrica.si/sakralna-dediscina-v-obcin-tabor/>
- ² **Slovenski šolski muzej**, Dokumentacijska zbirka, mapa OŠ Tabor, Kronika: iz l. 1939, v dobi NOB 1946
- ³ **Slovenski šolski muzej**, Dokumentacijska zbirka, mapa OŠ Tabor, Statistika šole v začetku šol. leta 1940-41 in Kronika šole v dobi NOB 1946
- ⁴ **Zakon o narodnih šolah**, Kraljevine Jugoslavije, 5. december 1229
- ⁵ **Šolska kronika OŠ Tabor**, šolsko leto 1952/53
- ⁶ **Naša šola**, Tabor 2004, članek: **Tabor je dobil novo šolo, str. 8**
- ⁷ **Odredba o postopnem uvajanju programa 9-letne osnovne šole**; Uradni list RS, št. 22/98, 77/00 in 62/01
- ⁸ **Odlok** o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šola Vransko–Tabor, Ur. l. 43/20 z dne 24. 5. 2000
- ⁹ **Načrtu razvojnih programov za leto 2008**: <https://www.obcina-tabor.si/projekti/dom-krajanov>
- ¹⁰ **Evidenca zavodov in programov, vir:** <https://paka3.mss.edus.si/registriweb/ZavodPodatki.aspx?ZavodID=882#>
Slovenski šolski muzej, Dokumentacijska zbirka, *Mape šol, mapa OŠ Tabor*
Zgodovina šolstva na Slovenskem, mag. Stane Okoliš, Slovenski šolski muzej, Ljubljana 2008, stran 119
Šolska kronika OŠ Tabor; šolsko leto 1938/39 – 1940/41; šolsko leto 1945/46 – 1956/57, 1960/61, 1966/67
Šolska kronika OŠ Tabor; šolsko leto 1880/81 knjiga 1, 1888/89 knjiga 2, 1907/08 knjiga 4